

Пирамида

Трифон Трифонов

Структури от данни и програмиране, спец. Компютърни науки, 2 поток, 2024/25 г.

12–19 декември 2017 г.

Тази презентация е достъпна под лиценза Creative Commons Признание-Некомерсиално-Споделяне на споделеното 4.0 Международен

"Kheops pyramid" от Nina (<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kheops-Pyramid.jpg>). CC BY-SA 3.0

АТД: приоритетна опашка

Опашка, в която елементите са наредени по приоритет и първи се обработва най-приоритетният елемент.

Операции:

- `create()` — създаване на празна приоритетна опашка
- `build(l)` — създаване на приоритетна опашка по списък `l` от елементи с приоритет
- `empty()` — проверка за празнота на приоритетна опашка
- `enqueue_prioritized(x, p)` — включване на елемент `x` с приоритет `p` в опашката
- `dequeue_highest()` — изключване на елемента с най-висок приоритет от опашката
- `head()` — достъп до елемента с най-висок приоритет

Сортиран списък като приоритетна опашка

Списък, в който елементите са сортирани низходящо по приоритет.

Сложност на операциите:

- `create()`, `empty()` — $O(1)$
 - съответните операции за списъци

Сортиран списък като приоритетна опашка

Списък, в който елементите са сортирани низходящо по приоритет.

Сложност на операциите:

- `create()`, `empty()` — $O(1)$
 - съответните операции за списъци
- `enqueue_prioritized(x, p)` — $O(n)$
 - обхождане и `insertAfter`

Сортиран списък като приоритетна опашка

Списък, в който елементите са сортирани низходящо по приоритет.

Сложност на операциите:

- `create()`, `empty()` — $O(1)$
 - съответните операции за списъци
- `enqueue_prioritized(x, p)` — $O(n)$
 - обхождане и `insertAfter`
- `dequeue_highest()` — $O(1)$
 - `deleteBegin`

Сортиран списък като приоритетна опашка

Списък, в който елементите са сортирани низходящо по приоритет.

Сложност на операциите:

- `create()`, `empty()` — $O(1)$
 - съответните операции за списъци
- `enqueue_prioritized(x, p)` — $O(n)$
 - обхождане и `insertAfter`
- `dequeue_highest()` — $O(1)$
 - `deleteBegin`
- `head()` — $O(1)$
 - `*begin()`

Сортиран списък като приоритетна опашка

Списък, в който елементите са сортирани низходящо по приоритет.

Сложност на операциите:

- `create()`, `empty()` — $O(1)$
 - съответните операции за списъци
- `enqueue_prioritized(x, p)` — $O(n)$
 - обхождане и `insertAfter`
- `dequeue_highest()` — $O(1)$
 - `deleteBegin`
- `head()` — $O(1)$
 - `*begin()`
- `build(l)` — $O(n^2)$
 - повтаряне на `enqueue_prioritized`

Сортиран списък като приоритетна опашка

Списък, в който елементите са сортирани низходящо по приоритет.

Сложност на операциите:

- `create()`, `empty()` — $O(1)$
 - съответните операции за списъци
- `enqueue_prioritized(x, p)` — $O(n)$
 - обхождане и `insertAfter`
- `dequeue_highest()` — $O(1)$
 - `deleteBegin`
- `head()` — $O(1)$
 - `*begin()`
- `build(l)` — $O(n^2)$
 - повтаряне на `enqueue_prioritized`

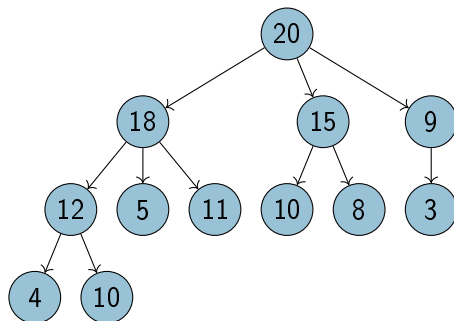
Не е нужно елементите в опашката да са сортирани!

Пирамида

Дефиниция (Пирамида)

Дърво, в което всеки родител е с по-висок приоритет от децата си.

Пример:

Пресяване надолу (sift down)

- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство

Пресяване надолу (sift down)

- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. някое от децата му е по-голямо от него.

Пресяване надолу (sift down)

- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. някое от децата му е по-голямо от него.
- Как да възстановим пирамидата?

Пресяване надолу (sift down)

- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. някое от децата му е по-голямо от него.
- Как да възстановим пирамидата?
- Идея: разменяме “нарушителя” с **най-голямото** му дете (защо?)

Пресяване надолу (sift down)

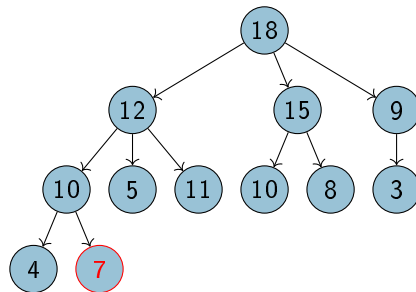
- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. някое от децата му е по-голямо от него.
- Как да възстановим пирамидата?
- Идея: разменяме “нарушителя” с **най-голямото** му дете (защо?)
- Продължаваме докато има нарушение или не стигнем до листо

Пресяване надолу (sift down)

- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. някое от децата му е по-голямо от него.
- Как да възстановим пирамидата?
- Идея: разменяме “нарушителя” с **най-голямото** му дете (защо?)
- Продължаваме докато има нарушение или не стигнем до листо

Пресяване надолу (sift down)

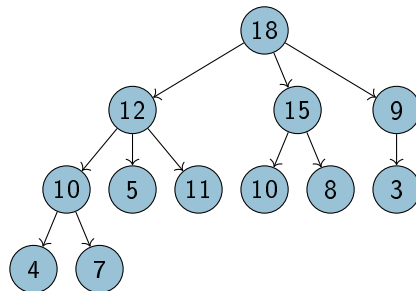
- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. някое от децата му е по-голямо от него.
- Как да възстановим пирамидата?
- Идея: разменяме “нарушителя” с **най-голямото** му дете (защо?)
- Продължаваме докато има нарушение или не стигнем до листо

Сложност: $O(h)$, където h е височината на пирамидата.

Пресяване надолу (sift down)

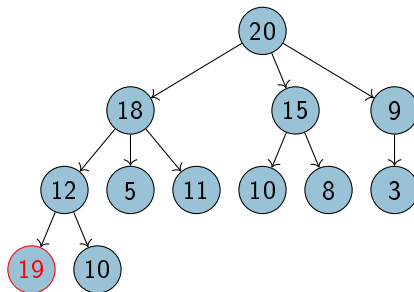
- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. някое от децата му е по-голямо от него.
- Как да възстановим пирамидата?
- Идея: разменяме “нарушителя” с **най-голямото** му дете (защо?)
- Продължаваме докато има нарушение или не стигнем до листо
- Листата никога не нарушават пирамидалното свойство

Сложност: $O(h)$, където h е височината на пирамидата.

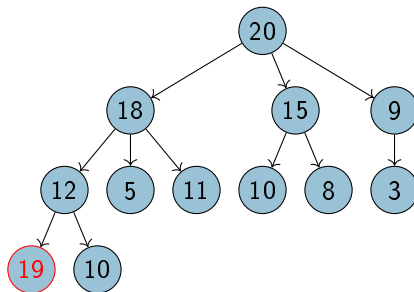
Пресяване нагоре (sift up)

- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство

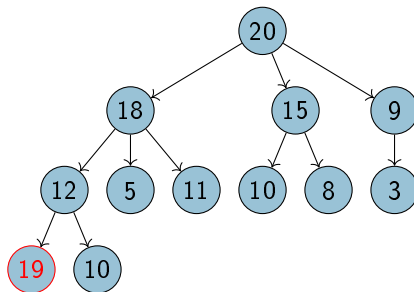
Пресяване нагоре (sift up)

- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. по-голям е от родителя си.

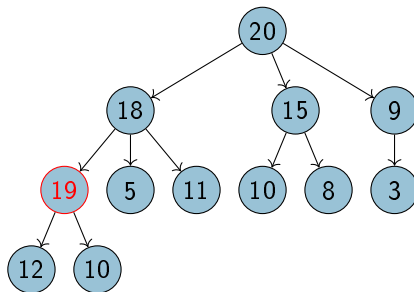
Пресяване нагоре (sift up)

- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. по-голям е от родителя си.
- Как да възстановим пирамидата?

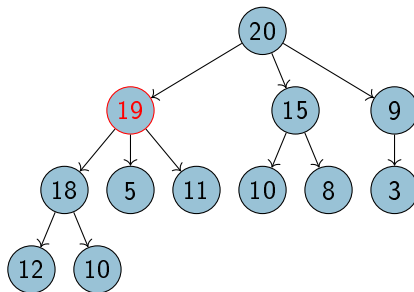
Пресяване нагоре (sift up)

- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. по-голям е от родителя си.
- Как да възстановим пирамидата?
- Идея: разменяме “нарушителя” с родителя си

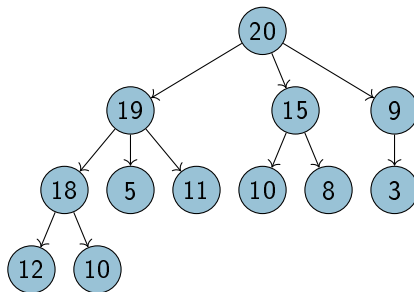
Пресяване нагоре (sift up)

- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. по-голям е от родителя си.
- Как да възстановим пирамидата?
- Идея: разменяме “нарушителя” с родителя си
- Продължаваме докато има нарушение или не стигнем до корена

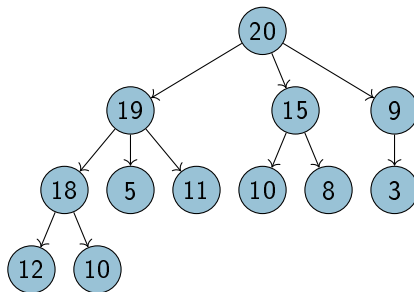
Пресяване нагоре (sift up)

- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. по-голям е от родителя си.
- Как да възстановим пирамидата?
- Идея: разменяме “нарушителя” с родителя си
- Продължаваме докато има нарушение или не стигнем до корена

Пресяване нагоре (sift up)

- Да разгледаме елемент, който нарушава пирамидалното свойство
 - т.е. по-голям е от родителя си.
- Как да възстановим пирамидата?
- Идея: разменяме “нарушителя” с родителя си
- Продължаваме докато има нарушение или не стигнем до корена

Сложност: $O(h)$, където h е височината на пирамидата.

Пирамидата като приоритетна опашка

Операции:

- `create()`, `empty()` — $O(1)$
 - съответните операции за дървета

Пирамидата като приоритетна опашка

Операции:

- `create()`, `empty()` — $O(1)$
 - съответните операции за дървета
- `enqueue_prioritized(x, p)` — $O(h)$
 - вмъкване на елемента като листо и пресяването му нагоре
 - по възможност без промяна на височината на дървото

Пирамидата като приоритетна опашка

Операции:

- `create()`, `empty()` — $O(1)$
 - съответните операции за дървета
- `enqueue_prioritized(x, p)` — $O(h)$
 - вмъкване на елемента като листо и пресяването му нагоре
 - по възможност без промяна на височината на дървото
- `dequeue_highest()` — $O(h)$
 - заместване на корена с някое листо и пресяването му надолу
 - по възможност с листо от най-долно ниво

Пирамидата като приоритетна опашка

Операции:

- `create()`, `empty()` — $O(1)$
 - съответните операции за дървета
- `enqueue_prioritized(x, p)` — $O(h)$
 - вмъкване на елемента като листо и пресяването му нагоре
 - по възможност без промяна на височината на дървото
- `dequeue_highest()` — $O(h)$
 - заместване на корена с някое листо и пресяването му надолу
 - по възможност с листо от най-долно ниво
- `head()` — $O(1)$
 - `*root()`

Пирамидата като приоритетна опашка

Операции:

- `create()`, `empty()` — $O(1)$
 - съответните операции за дървета
- `enqueue_prioritized(x, p)` — $O(h)$
 - вмъкване на елемента като листо и пресяването му нагоре
 - по възможност без промяна на височината на дървото
- `dequeue_highest()` — $O(h)$
 - заместване на корена с някое листо и пресяването му надолу
 - по възможност с листо от най-долно ниво
- `head()` — $O(1)$
 - `*root()`
- `build(l)`
 - с пресяване надолу — $O(n \log n)$ (отгоре-надолу)
 - с пресяване нагоре — $O(n)$ (отдолу-нагоре)

Пълно двоично дърво

Дефиниция (Пълно двоично дърво)

Двоично дърво, за което:

- всички нива с изключение на последното са пълни
- на последното ниво листата са максимално вляво

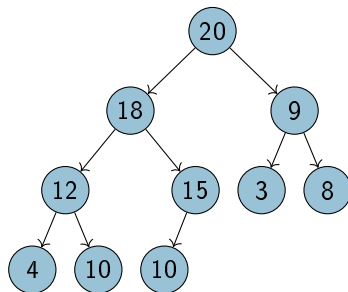
Пълно двоично дърво

Дефиниция (Пълно двоично дърво)

Двоично дърво, за което:

- всички нива с изключение на последното са пълни
- на последното ниво листата са максимално вляво

Пример:

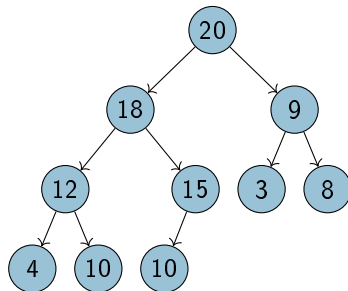
Пълно двоично дърво

Дефиниция (Пълно двоично дърво)

Двоично дърво, за което:

- всички нива с изключение на последното са пълни
- на последното ниво листата са максимално вляво

Пример:

Свойство:

$$2^{h-1} \leq n \leq 2^h - 1$$

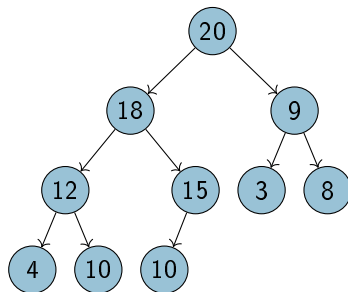
Пълно двоично дърво

Дефиниция (Пълно двоично дърво)

Двоично дърво, за което:

- всички нива с изключение на последното са пълни
- на последното ниво листата са максимално вляво

Пример:

Свойство:

$$2^{h-1} \leq n \leq 2^h - 1$$

$$\log_2(n + 1) \leq h \leq \log_2 n + 1$$

Двоична пирамида

Можем да представим пълните двоични дървета чрез масив a , така че

- $a[0]$ е корен

Двоична пирамида

Можем да представим пълните двоични дървета чрез масив a , така че

- $a[0]$ е корен
- $a[2*i+1]$ и $a[2*i+2]$ са ляво и дясно дете на $a[i]$

Двоична пирамида

Можем да представим пълните двоични дървета чрез масив a , така че

- $a[0]$ е корен
- $a[2*i+1]$ и $a[2*i+2]$ са ляво и дясно дете на $a[i]$
- съответно $a[(j-1)/2]$ е родителят на $a[j]$

Двоична пирамида

Можем да представим пълните двоични дървета чрез масив a , така че

- $a[0]$ е корен
- $a[2*i+1]$ и $a[2*i+2]$ са ляво и дясно дете на $a[i]$
- съответно $a[(j-1)/2]$ е родителят на $a[j]$

Дефиниция (Двоична пирамида)

Пирамида, която е пълно двоично дърво.

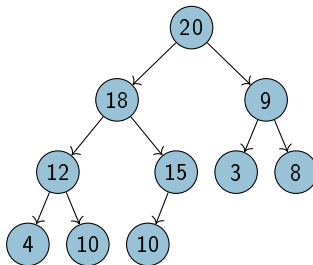
Двоична пирамида

Можем да представим пълните двоични дървета чрез масив a , така че

- $a[0]$ е корен
- $a[2*i+1]$ и $a[2*i+2]$ са ляво и дясно дете на $a[i]$
- съответно $a[(j-1)/2]$ е родителят на $a[j]$

Дефиниция (Двоична пирамида)

Пирамида, която е пълно двоично дърво.

Пирамидално сортиране

Можем да сортираме масив като го превърнем в двоична пирамида.

Пирамидално сортиране

Можем да сортираме масив като го превърнем в двоична пирамида.

Алгоритъм:

- 1 Трансформираме a в пирамида

Пирамидално сортиране

Можем да сортираме масив като го превърнем в двоична пирамида.

Алгоритъм:

- 1 Трансформираме a в пирамида
- 2 Разглобяваме пирамидата и получаваме елементите в обратен ред

Пирамидално сортиране

Можем да сортираме масив като го превърнем в двоична пирамида.

Алгоритъм:

- 1 Трансформираме a в пирамида
 - a Строим пирамидата отдолу-нагоре

- 2 Разглобяваме пирамидата и получаваме елементите в обратен ред

Пирамидално сортиране

Можем да сортираме масив като го превърнем в двоична пирамида.

Алгоритъм:

- 1 Трансформираме a в пирамида
 - a Строим пирамидата отдолу-нагоре
 - b Елементите $a[n/2], \dots, a[n-1]$ са листа и не нарушават пирамидалното свойство
- 2 Разглобяваме пирамидата и получаваме елементите в обратен ред

Пирамидално сортиране

Можем да сортираме масив като го превърнем в двоична пирамида.

Алгоритъм:

- ❶ Трансформираме a в пирамида
 - а Строим пирамидата отдолу-нагоре
 - б Елементите $a[n/2], \dots, a[n-1]$ са листа и не нарушават пирамидалното свойство
 - в Обхождаме елементите $a[n/2-1], \dots, a[0]$ и ги пресяваме надолу
- ❷ Разглобяваме пирамидата и получаваме елементите в обратен ред

Пирамидално сортиране

Можем да сортираме масив като го превърнем в двоична пирамида.

Алгоритъм:

- 1 Трансформираме a в пирамида
 - a Строим пирамидата отдолу-нагоре
 - б Елементите $a[n/2], \dots, a[n-1]$ са листа и не нарушават пирамидалното свойство
 - в Обхождаме елементите $a[n/2-1], \dots, a[0]$ и ги пресяваме надолу
 - г Сложност: $O(n)$
- 2 Разглобяваме пирамидата и получаваме елементите в обратен ред

Пирамидално сортиране

Можем да сортираме масив като го превърнем в двоична пирамида.

Алгоритъм:

- 1 Трансформираме a в пирамида
 - a Строим пирамидата отдолу-нагоре
 - б Елементите $a[n/2], \dots, a[n-1]$ са листа и не нарушават пирамидалното свойство
 - в Обхождаме елементите $a[n/2-1], \dots, a[0]$ и ги пресяваме надолу
 - г Сложност: $O(n)$
- 2 Разглобяваме пирамидата и получаваме елементите в обратен ред
 - a Коренът на пирамидата $a[0]$ е най-голямото число в масива

Пирамидално сортиране

Можем да сортираме масив като го превърнем в двоична пирамида.

Алгоритъм:

- 1 Трансформираме a в пирамида
 - a Строим пирамидата отдолу-нагоре
 - б Елементите $a[n/2], \dots, a[n-1]$ са листа и не нарушават пирамидалното свойство
 - в Обхождаме елементите $a[n/2-1], \dots, a[0]$ и ги пресяваме надолу
 - г Сложност: $O(n)$
- 2 Разглобяваме пирамидата и получаваме елементите в обратен ред
 - a Коренът на пирамидата $a[0]$ е най-голямото число в масива
 - б Разменяме го с последния елемент $a[n-1]$ и вече не го считаме за част от пирамидата

Пирамидално сортиране

Можем да сортираме масив като го превърнем в двоична пирамида.

Алгоритъм:

- 1 Трансформираме a в пирамида
 - а Строим пирамидата отдолу-нагоре
 - б Елементите $a[n/2], \dots, a[n-1]$ са листа и не нарушават пирамидалното свойство
 - в Обхождаме елементите $a[n/2-1], \dots, a[0]$ и ги пресяваме надолу
 - г Сложност: $O(n)$
- 2 Разглобяваме пирамидата и получаваме елементите в обратен ред
 - а Коренът на пирамидата $a[0]$ е най-голямото число в масива
 - б Разменяме го с последния елемент $a[n-1]$ и вече не го считаме за част от пирамидата
 - в Пресяваме новия корен надолу

Пирамидално сортиране

Можем да сортираме масив като го превърнем в двоична пирамида.

Алгоритъм:

- 1 Трансформираме a в пирамида
 - a Строим пирамидата отдолу-нагоре
 - б Елементите $a[n/2], \dots, a[n-1]$ са листа и не нарушават пирамидалното свойство
 - в Обхождаме елементите $a[n/2-1], \dots, a[0]$ и ги пресяваме надолу
 - г Сложност: $O(n)$
- 2 Разглобяваме пирамидата и получаваме елементите в обратен ред
 - a Коренът на пирамидата $a[0]$ е най-голямото число в масива
 - б Разменяме го с последния елемент $a[n-1]$ и вече не го считаме за част от пирамидата
 - в Пресяваме новия корен надолу
 - г Повтаряме за елементите $a[n-2], \dots, a[1]$

Пирамидално сортиране

Можем да сортираме масив като го превърнем в двоична пирамида.

Алгоритъм:

- ❶ Трансформираме a в пирамида
 - а Строим пирамидата отдолу-нагоре
 - б Елементите $a[n/2], \dots, a[n-1]$ са листа и не нарушават пирамидалното свойство
 - в Обхождаме елементите $a[n/2-1], \dots, a[0]$ и ги пресяваме надолу
 - г Сложност: $O(n)$
- ❷ Разглобяваме пирамидата и получаваме елементите в обратен ред
 - а Коренът на пирамидата $a[0]$ е най-голямото число в масива
 - б Разменяме го с последния елемент $a[n-1]$ и вече не го считаме за част от пирамидата
 - в Пресяваме новия корен надолу
 - г Повтаряме за елементите $a[n-2], \dots, a[1]$
 - д Сложност: $O(n \log n)$